

4. NOUTAJIEN RODUNOMAINEN METSÄSTYSKOE

4.1. Rodunomaisen metsästyskokeen tarkoitus

4.1.1. Kokeen tarkoituksena on arvioida noutajien soveltuvuutta ja halukkuutta työskennellä metsästykselle tyypillisissä tehtävissä ottaen huomioon rodunjalostuksesta johtuvat tavoitteet.

4.2. Kokeen järjestäminen

4.2.1. Koetta haettaessa ja järjestettäessä on noudatettava sääntöjen osassa yksi (1) annettuja yleisiä sääntöjä ja määräyksiä sekä lisäksi EKL: n yleisiä määräyksiä. Tuomarit vastaavat siitä, että kokeen aikana noudatetaan asiaankuuluvia sääntöjä ja ohjeita. Yksi tuomari voi arvioida ALO- ja AVO-luokissa enintään viittätoista (15) koira [parityöskentelyn yhteydessä kuuttatoista (16)] ja VOI-luokassa enintään kahtatoista (12) koira.

4.3. Koeluokat

4.3.1. Alokasluokassa (ALO) ei ole ikärajoitetta, ja siihen saavat osallistua koirat, jotka ovat suorittaneet noutajien taipumuskokeen. ALO 1 -palkinnon saanut koira siirtyy avoimeen luokkaan.

4.3.2. Avoimeen luokkaan (AVO) saavat osallistua ALO 1 -palkinnon saaneet koirat. AVO 1 -palkinnon saanut koira siirtyy voittajaluokkaan.

4.3.3. Voittajaluokkaan (VOI) saavat osallistua AVO 1 -palkinnon saaneet koirat.

4.3.4. Koira voi jatkaa kilpailemista samassa luokassa kolmen ensimmäisen (1.) palkinnon saamiseen saakka. Jos koira saa ne ennen kalenterivuoden loppua, se voi jatkaa kilpailemista samassa luokassa kalenterivuoden loppuun saakka, minkä jälkeen sen on siirryttävä seuraavaan luokkaan. Jos koira osallistuu korkeampaan luokkaan, se ei voi enää kilpailla matalammassa luokassa.

4.4. Riista ja noutoesineet

4.4.1. Noudettavana pitää olla vähintään kahden lajin riistalintuja. Lisäksi voi käyttää jäniseläimiä (kani, jänis, rusakko).

4.4.2. Vesityöskentelyssä pitää käyttää vesilintuja.

4.4.3. Jälki vedetään jäniseläimellä tai linnulla. Kaikkien koirien kohdalla on yritettävä käyttää saman lajin riistaa.

4.4.4. Riistan pitää olla hyvässä kunnossa, ja jäädytetyn riistan on oltava täysin sulanut.

4.4.5. Rauhoitettuja riistaeläimiä ei saa käyttää.

4.4.6. AVO- ja voittajaluokassa voidaan käyttää saaliin asemesta tähän tarkoitukseen valmistettuja kangaspintaisia dameja.

4.4.7. Kaikille koirille on käytettävä samankokoisia (n. 0,5 kg) ja -värisiä dameja. Kun säännöissä vastedes puhutaan riistasta, sellaisena voidaan pitää myös dameja.

4.5. Koemaasto

4.5.1. Koe tulee järjestää alueella, joka vastaa mahdollisimman hyvin todellista metsästysmaastoa.

4.6. Kokeen suorittaminen

4.6.1. Kokeessa koiralla on suoritettavana haku-, ohjaus- ja paikallistamistehtäviä. Alokasluokassa on lisäksi jäljestystehtävä, joka koiran pitää suorittaa ALO 1 -tuloksen saamiseksi.

4.6.2. Tarkemmat suorituksia koskevat ohjeet löytyvät erikseen tasokokeen järjestämis-, suoritus- ja arviointiohjeesta.

4.7. Arviointi

4.7.1 Yleistä

4.7.1.1. Koiran kokeen kaikki osiot arvioi yksi tuomari. Tuomari voi ottaa arvioinnissaan huomioon toisten samaan aikaan samaa luokkaa arvioivien tuomarien koiraa koskevia huomioita. ALO-luokan jäljestystehtävät voi arvioida toinen samassa kokeessa arvioiva tuomari.

4.7.2. Kokeessa arvioidaan koiran kyvykkyyttä ja halukkuutta noutaa riista vedestä ja maalta sekä kykyä toimia käyttökelpoisena metsästyskoirana noutajille tavanomaisissa metsästystilanteissa. Kokeessa jaetaan ainoastaan palkinnot ja koiria ei aseteta paremmuusjärjestykseen.

4.7.2. Arvioitavat ominaisuudet

4.7.2.1. Etsiminen

4.7.2.1. Etsimistehtävän on oltava sellainen, että koira käy läpi koko etsimisalueen mukaan lukien sen vaikeampikulkuiset kohdat. Koiran on kyettävä työskentelemään itsenäisesti, mutta sen pitää tarvittaessa myös seurata ohjaajan käskyjä.

4.7.2.2. Haistaminen

4.7.2.2.1. Koiran pitää pystyä löytämään saalis haistamiskyvyllään ja käyttämällä hyväkseen tuulta.

4.7.2.3. Tehokkuus ja kestävyys

4.7.2.3.1. Tehokas koira työskentelee hyvällä tempolla ja on erinomainen löytämään saaliin. Hyvä kestävyys ilmenee tasaisena vauhtina ja innokkuutena koko kokeen ajan.

4.7.2.4. Paikallistamiskyky

4.7.2.4.1. Koiran pitää olla tarkkaavainen saaliin heittämissä tilanteissa ja painaa mieleen sitä varten merkityt saaliin putoamispaikat. Luvan saadessaan koiran on noudettava pudonnut riista.

4.7.2.5. Riistan käsittely

4.7.2.5.1. Koiran on tuotava löytämänsä riista epäröimättä ja koiranohjaajan rohkaisematta kevyellä otteella nopeasti ohjaajalle ja luovutettava riista ohjaajan käteen.

4.7.2.6. Reagointi laukukseen

4.7.2.6.1. Koiran on oltava kytkemättä, pysyttävä aseiden laukauksen ajan hiljaa paikallaan ja seurattava tarkkaavaisesti laukausten suuntaan.

4.7.2.7. Vesityöskentely

4.7.2.7.1. Koiran on mentävä veteen epäröimättä ja uitava reippaasti ja varmasti.

4.7.2.8. Jäljestystyö

4.7.2.8.1. Jäljestyksen on tapahduttava itsenäisesti, nopeasti ja määrätietoisesti.

4.7.2.9. Halukkuus yhteistyöhön

4.7.2.9.1. Koiran on oltava kaikissa tilanteissa helposti hallittavissa. Koiranohjaajan ja koiran välistä yhteistyötä seurataan koko kokeen ajan.

4.7.2.10. Ohjattavuus

4.7.2.10.1. Hyvin ohjattavissa olevaa koiraa ohjataan haluttuun paikkaan vaivattomasti ja vähin ohjein.

4.7.2.11. Odottaminen

4.7.2.11.1. Noutajan on pysyttävä joka tilanteessa rauhallisena, tarkkaavaisena ja keskittyneenä. Paikasta toiseen siirryttäessä koiran on liikuttava koiranohjaajan vierellä ja pysyttävä käskystä paikallaan.

4.7.2.12. Muut ominaisuudet

4.7.2.12.1. Noutajat ovat yhteistyöhön halukkaita ja luonteeltaan erilaisiin tilanteisiin soveltuvia metsästyskoiria, jotka suhtautuvat vieraisiin ihmisiin ja koiriin ystävällisesti ja myönteisesti.

4.7.2.13. Yleisvaikutelma

4.7.2.13.1. Yleisvaikutelman osalta arvioidaan koiran sopivuutta ja käyttökelpoisuutta metsästyskoirana. Arvioitaessa on otettava huomioon koiran kaikki suoritukset.

4.8. Kokeen keskeyttäminen

4.8.1. Koe keskeytetään, jos koiran ja koiranohjaajan välinen yhteistyö on niin puutteellista, että kokeen suorittaminen ei onnistu. Lisäksi koe keskeytetään, mikäli koiralla ilmenee ominaisuuksia, joiden vuoksi kokeen jatkaminen ei ole enää toivottavaa tai jos koiralla ei enää ole mahdollisuutta saada positiivista tulosta/tasoa, tai seuraavista syistä:

- aggressiivinen käyttäytyminen
- liiallinen arkuus tai pelokkuus,
- jatkuva vinkuminen tai haukkuminen,
- selvä pelko laukauksia kohtaan,
- täysin riittämätön työskentelymotivaatio,
- kieltäytyminen vesityöskentelystä,
- riistan noutamisesta kieltäytyminen tai noudettavien jättäminen reitin varrelle,

- riistan rikkominen tai sen päällä peuhaaminen,
- riistan vaihtaminen (VOI-luokassa) tai jatkuva saaliin laskeminen maahan (AVO-, VOI-luokassa),
- lähteminen noutamaan riistaa ilman lupaa (AVO-, VOI-luokassa),
- lähteminen pois ohjaajan valvonnasta.

4.8.2. Koe on keskeytettävä, jos ohjaaja rankaisee koiraa koepaikalla tai jos koira vahingoittuu. Kokeen keskeyttämissyy ja se, kenen vuoksi keskeyttäminen tapahtui, merkitään arviointisivulle.

4.9. Palkitseminen

4.9.1. Osasuoritusten avulla tuomarin on muodostettava kokonaisnäkemys koiran ominaisuuksista, koulutustasosta ja käyttökelpoisuudesta metsästyskoirana. Kaikissa luokissa arvioidaan laatua. Kunkin tason saavuttamisen tuomari ratkaisee koiran antaman yleisvaikutelman pohjalta.

4.9.2. Arvioinnin on vastattava luokan yleisiä vaatimuksia.

4.9.3. Ensimmäinen (1.) palkinto annetaan koiralle, jonka kokonaissuoritus on erinomainen.

4.9.4. Toinen (2.) palkinto annetaan koiralle, jonka kokonaissuoritus on hyvä.

4.9.5. Kolmas (3.) palkinto annetaan koiralle, jonka kokonaissuoritus on tyydyttävä.

4.9.6. Jos koiran kokonaissuoritus ei ole riittävä positiivisen palkinnon saavuttamiseksi tai jos tuomarin on keskeytettävä koe, tulokseksi merkitään nolla (0).

4.22.7. Jos koiranohjaaja keskeyttää kokeen tilanteessa, jossa koiralla olisi tuomarin mielestä vielä ollut mahdollisuus saada positiivinen taso, tulokseksi merkitään viiva (-).